

Organizasyon Başarısı: Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası Örneği

Rıdvan EKMEKÇİ / Akın ÇELİK
Yrd. Doç. Dr. / Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi SBF / KTÜ BESYO
rekmecki@pau.edu.tr , akincelikktu@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı, 2014 yılında Türkiye’de düzenlenen Liseler Dünya Hentbol Şampiyonasının organizasyon değerlendirmesini yapmak ve başarısını ölçmektir. Araştırmanın çalışma grubu “Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası organizasyonuna” katılan gönüllülerden oluşmaktadır. Bu amaçla araştırmaya 74 gönüllü birey katılmıştır. Katılımcıların % 47,2’si erkek, % 52,8’i kadındır. Katılımcıların % 83,2’si üniversite öğrencisi veya mezunu % 16,8’i lise öğrencisi veya mezunudur. Katılımcıların yaş ortalaması 22. 86 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma değerleri, t testi ve tek yönlü ANOVA istatistikleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında kadınların yetkililerin başarısını erkeklerden daha çok başarılı buldukları belirlenmiştir. Bunun yanında katılımcıların eğitim durumlarıyla organizasyonun farklı boyutları arasında da anlamlı ilişkilerin olduğu görülmektedir. Buna göre üniversite mezunu olan bireylerin organizasyonun tarihini, şehrini ve başarılı olarak sonuçlanma boyutlarını lise mezunu bireylere göre daha başarılı buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bulgular alan yazın bağlamında tartışılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimler: Spor, Gönüllülük, Etkinlik, Organizasyon, Hentbol.

Organization Achievement: Sample of Handball World School Championship Abstract

Abstract

The aim of this study was to investigate achievement and evaluate the organization of Handball World School Championship held in Turkey. Participant group of the research was volunteers of Handball World School Championship. 74 volunteers were participated to the research. 47.2 % of participants were male, 52.8 % participants were female. 83.2% of participants were university students, 16.8 % of participants were high school students. Average age of the participant was founded as 22.8. Organizational evaluation survey and personal information form was used as a tool to get data. One way ANOVA, t test, standard deviation, medium statistics used for analysis. Female participants find more successful then male participants achievements of authorized people according to findings. Besides, there are significant relationship with participants’ education level and organization dimensions.

Keywords: Sport, Volunteering, Event, Organization, Handball.

1.GİRİŞ

Sporun çağdaş toplumlar için önemli bir katkı potansiyeline sahip olarak algılanması artış göstermektedir. Sporun bireye sağlıklı, aktif yaşam tarzı ve düzenli fiziksel aktivite gibi yararları dışında, bir bölgeye veya ülkeye sosyal, kültürel, ekonomik katkıları da bulunmaktadır (Basım ve Argan, 2009). Etkinliklerde görev alan sporcu, yönetici, antrenör ve gönüllüler için ise spor etkinlikleri bireysel bir çok özelliğin geliştirildiği, arkadaş ve dostlukların kurulduğu ortamlardır. Spor etkinliklerinin bu etkilerinin yanında başarısı ise hem ülke, hem şehir hem de o etkinliğe katılan bireyler için bir motivasyon kaynağıdır.

Olimpiyatlar, Üniversite oyunları (Universiade) ve FIFA Dünya kupası gibi spor organizasyonu veya oyunlarının ana amacı sosyo-ekonomik ve politik açıdan ülkelerin çeşitli şekilde yatırım yapmasıdır. Organizatörler, organizasyondaki uzmanlıklarını, bilgilerini, sırlarını, kaynaklarını ve uygulamadaki becerilerini etkinliklerde sergilerler (Ekmekçi, 2010). Örneğin Ekmekçi'nin (2010) 2005 İzmir Üniversite oyunları ile ilgili çalışmasında organizasyon sonrası katılımcıların ve uluslararası yöneticilerin organizasyonun başarılı geçtiği ile ilgili açıklamalar yapması Türkiye'de spor organizasyonlarının başarılı bir şekilde düzenlenebileceğini bütün dünyaya göstermiştir.

Spor etkinliklerinin başarısının ölçülmesi, katılan sporcu sayısı, izleyici sayısı, satılan bilet ve ürün sayısı gibi faktörler üzerinden olabileceği gibi, gönüllülerin o etkinlik ile ilgili yaptığı değerlendirmeler sayesinde de yapılmaktadır. Olimpiyatlar da dahil olmak üzere büyük spor organizasyonlarının olmazsa olmaz parçası gönüllülerdir. Gönüllülerin spor organizasyonlarına kattığı değer paha biçilmez olduğu her büyük organizasyondan sonra dile getirilmektedir.

22. Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası da 2014 yılı Haziran ayında Trabzon'da düzenlenen bir diğer büyük organizasyondur. Bu organizasyon "Uluslararası Okul Sporları Federasyonu" (ISF) tarafından düzenlenmektedir. Bu organizasyonun bir özelliği ise ISF bünyesinde düzenlenen organizasyonlarda ilk defa gönüllü eğitimi verilerek organizasyonun başarısı için bir plan dahilinde çalışılmış olmasıdır. Gönüllülerin organizasyonun her biriminde görev yapması ve organizasyon bitiminde ise organizasyon başarısını kendilerinin değerlendirmesi bir ayrıcalık taşımaktadır.

Gönüllüler bir spor organizasyonu için çok önemlidir. Gönüllüler organizasyonun gidişatına yön vermek, planları belirli bir düzen içerisinde yerine getirebilmek, başlangıç ve final törenlerinde organizasyona katılan tüm öğelerin ahenk içinde görevlerini yapabilmesini sağlamak gibi birçok kritik role sahiptir. Gönüllü kelimesinin kökeni Fransızcaya dayanmaktadır. Fransızca "voluntaire" olarak adlandırılan bu kelime "hizmet etmek için

hazır olan kişi” anlamına gelmektedir (Aktaran: Güngör, 2014). Gönüllüğün tarihçesi oldukça eskidir. İlk gönüllülük hareketlerinin 19 yüzyılda ABD’de görülmeye başlandığı ifade edilmektedir (Yurttagüler ve Akyüz, 2006). Burada yardıma muhtaç ve hasta insanların bakımları konusunda istekli olan bireylerin başlattıkları bir akım söz konusudur. Bu insanların amacı tamamen yardımcı olmaktır ve hiçbir parasal beklentiye sahip değildir. Sonraki yıllarda dünya genelinde ortaya çıkmaya başlayan gönüllük hareketinin daha çok savaşlarda askerlere yardım etmek amacı taşıyan insanların oluşturduğu gruplar şeklindedir (Lindenberg, 1999).

20. yüzyılda ise gönüllülük hareketinin temel amacını aynen koruduğu ancak organizasyonel olarak bazı değişimler geçirdiği görülmektedir. Buna göre özellikle gelişmiş ülkelerde gönüllüğün bazı kurum ve kuruluş adları altında ortaya çıkmaya başladığı görülmektedir. Bu organizasyonel yapı içerisinde meydana gelen hareket devletlerce desteklenmiş ve uluslararası kuruluşlar bu hareketlerin arkasında yer almışlardır. Öyle ki, Birleşmiş Milletler Genel Meclisi “5 Aralık” tarihini dünya gönüllüler günü olarak kutlanmasına karar vermiştir. Ayrıca kendi bünyesinde de bir merkez oluşturarak Birleşmiş Milletler Teşkilatı adlı örgütü kurmuştur (Birleşmiş Milletler, 2015).

Gönüllüğün tarihçesinden bahsedilmesinin yanında bu hareketi anlayabilmenin yollarından birisi de gönüllüğe ilişkin yapılan bazı tanımlamaların ortaya konmasıdır. Gönüllüler formal ve informal olmak üzere ikiye ayrılmaktadırlar. İnfomal gönüllülük yaşamın her alanında kendiliğinden olarak haricen organize edilmeden ortaya çıkmaktadır (komşuluk yardımı gibi). Formel gönüllülük ise kar amacı olmayan kamu ve özel sektörlerin organizasyon ve etkinliklerinde görülmektedir Burada (aktaran: Koşan ve Güneş, 2009);

- a) Ücret karşılığı olmaksızın organizasyona katkıda bulunulmakta,
- b) Gönüllülük zorlama olmadan ortaya çıkmakta ve
- c) Toplumun ve gönüllülerin yararı gözetilmektedir.

Bir başka tanıma göre gönüllülük, bireylerin toplumsal sorumluluk anlayışıyla çıkar gözetmeksizin, bilgi, zaman, beceri, deneyim ve kaynaklarını, bir sivil toplum kuruluşunun amacı doğrultusunda kullanmaları olarak tanımlanmaktadır (Yaman, 2003). Burada sorulması gereken sorulardan birisi de insan neden gönüllü olmaktadır? Bu sorunun yanıtı farklı şekillerde aranabilir. İnsanların gönüllü olarak bazı faaliyetlere katılması onların bir takım beklentilerinin karşılanması ve amaçlarına ulaşabilmeleriyle ilişkilidir. Bu amaç ve beklentiler Yaman (2003) tarafından aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- a. Kişinin inandığı bir şeyi desteklemek istemesi
- b. Kişinin bu işi eğlenceli bulması

- c. Kişinin yeni beceriler kazanmak istemesi
- d. Kişinin kendisini ihtiyaç duyulan biri gibi görmek istemesi
- e. Kişinin sosyal çevresinde popüler olmak istemesi
- f. Kişinin yeni arkadaş ve dost çevresi edinmek istemesi gibi.

Gönüllük konusunda tanımlamalar yapıldıktan ve gönüllüğün nedenleri ortaya konduktan sonra önemli görülen ve değinilmesi gereken konulardan birisi de spor organizasyonlarında gönüllülük hareketleridir. Son yıllarda Türkiye’de birçok önemli ulusal ve uluslararası sportif organizasyonun düzenlendiği ve bunlarda gönüllü bireylerden sıklıkla faydalandığı bilinmektedir. Bu çalışmalarda yer alan gönüllüler profesyonel elemanlar kadar kritik rollerde görev alabilmektedirler. Özellikle çok büyük katılımların olduğu üst düzey organizasyonlarda görevli sayısının yeterli olmadığı durumlarda sayısı binlere varabilen gönüllülerden yararlanılabilmektedir (Wiersma ve Sherman, 2005). Bu sayının artması toplumsal farkındalığın desteklenmesi ve insanların kendilerine olan güven düzeylerinin artırılmasının yanında organizasyonlara mali açılarından da önemli katkılar sağlamaktadır (Feltz, Hepler, Roman ve Paiement, 2009). Bir sportif organizasyonun başarısını ölçen kriterler arasında sağlanan sponsor destekleri ve gönüllülerin yerine getirdikleri sorumlulukların önemli payı vardır.

Buradan hareketle, bu araştırmanın amacı 2014’te Türkiye’de düzenlenen Liseler Dünya Hentbol Şampiyonasının organizasyon değerlendirmesini yapmak ve başarısını değerlendirmektir.

2.YÖNTEM

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini “Liseler Dünya Hentbol Şampiyonasında” görev yapan 150 gönüllü oluştururken, örnekleme bu gönüllüler içerisinde tesadüf olarak belirlenen 74 gönüllü katılımcı oluşturmuştur. Katılımcıların %47,2’si erkek, %52,8’i kadındır. Katılımcıların %83,2’si üniversite öğrencisi veya mezunu %16,8’i lise öğrencisi veya mezunudur. Katılımcıların yaş ortalaması 22. 86 olarak hesaplanmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

2.2.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formunda katılımcılara ait yaşanan şehir, yaş, cinsiyet, statü ve eğitim durumu hakkında bilgiler sorulmaktadır.

2.2.2. Organizasyon Değerlendirme Anketi

Araştırma verilerine ulaşmak için araştırmacılar tarafından geliştirilen "Organizasyon Değerlendirme Anketi (ODA)" kullanılmıştır. Anketin amacı bir sportif organizasyona katılan gönüllülerin, organizasyonu nasıl değerlendirdiklerini belirlemektir. Anketin geliştirilme sürecinde daha önce bu konuda yapılan araştırmalarda kullanılan anketler incelenerek bir soru havuzu oluşturulmuştur. Bu havuzdan, uzman görüşü de alınarak, sorunlu, yetersiz ve kapsam dışı maddelerin ölçekten çıkarılması sağlanmış ve 20 soruluk ankete son hali verilmiştir. Anketteki değerlendirme kriterleri ise; gönüllü eğitimi kalitesi, düzenlenen şehrin uygunluğu, stat ve salonların durumu, ulaşım kolaylığı, kıyafetlerin kalitesi, çalışma durumu, yemeklerin kalitesi, sağlık hizmetleri, güvenlik, pazarlama faaliyetleri, sosyal aktiviteler, çalışan davranışları, seyirci sayısı, tanıtım ve duyurular, birimler, yetkililerin davranışları, çalışanların durumu, genel başarı, memnuniyet düzeyidir. Anket, 5'li likert tipi (1-Kötü, 2-Biraz kötü, 3-Orta, 4-Biraz iyi, 5-İyi) değerlendirme ölçütlerinden oluşmaktadır. Ankette örnek maddeler: "Organizasyonun tanıtım ve reklam durumunu değerlendiriniz" ve "Organizasyonun müsabaka planlamasını değerlendiriniz" şeklindedir. Anketin Cronbach Alfa değeri 0.86 olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel olarak bu değer bulguların güvenilir olduğunu belirtmektedir.

2.3.İşlem Yolu

Araştırmanın verileri organizasyona katılan gönüllülerin organizasyon bitiminde anketleri bireysel olarak doldurması şeklinde toplanmıştır. Bu süreçte araştırmacının kendisi anketleri uygulamıştır. Toplanan veriler analiz edilerek literatürde yer alan diğer bilgilerle karşılaştırılmıştır.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmanın verilerinin analizi bir istatistik analiz programı kullanılarak edilmiştir. Veriler öncelikle tanımlayıcı istatistik teknikleriyle incelenmiş ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Daha sonra araştırmanın analizleri t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

3.BULGULAR

Bu bölümde araştırma verilerinin analizinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1.Katılımcıların Organizasyonu Değerlendirmelerine Yönelik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Tablo 1. Katılımcıların değerlendirmelerine ilişkin ortalama ve standart sapmalar

Organizasyon Başarısı: Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası Örneği

	N	X	SS
Gelir	74	3,2	1,3
Stat	74	4,2	0,9
Ulaşım	74	4,2	0,9
Konaklama durumu	74	3,9	0,8
Yemek	74	4,1	1,1
Sağlık	74	3,3	1,1
Güvenlik	74	3,7	1,2
Pazarlama	74	3,8	0,9
Seyirci	74	3,9	1,1
Tanıtım	74	4,2	1,2
Birimler	74	3,5	1,1
Yetkililer	74	3,5	1,2
Çalışanlar	74	3,9	0,9
Genel başarı	74	2,8	1,1
Memnuniyet	74	2,6	1,1

Tablo 2. Araştırmaya katılan gönüllüler ve yaş değişkenine ilişkin tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları

		Kareler		Kareler		
		Özeti	SS	Ortalaması	F	p
Tarih	Gruplar İçi	33,038	18	1,835	1,056	,418
	Gruplar Arası	95,556	55	1,737		
	Toplam	128,595	73			
Düzenlenen şehir	Gruplar İçi	20,437	18	1,135	1,354	,193
	Gruplar Arası	46,104	55	,838		
	Toplam	66,541	73			
Stat	Gruplar İçi	11,416	18	,634	,954	,522
	Gruplar Arası	36,544	55	,664		

	Toplam	47,959	73			
Ulaşım	Gruplar İçi	9,387	18	,522	,474	,959
	Gruplar Arası	60,559	55	1,101		
	Toplam	69,946	73			
Konaklama	Gruplar İçi	13,792	18	,766	,768	,726
	Gruplar Arası	54,857	55	,997		
	Toplam	68,649	73			
Kıyafet	Gruplar İçi	28,553	18	1,586	1,184	,306
	Gruplar Arası	73,663	55	1,339		
	Toplam	102,216	73			
Çalışma durumu	Gruplar İçi	18,447	18	1,025	,709	,787
	Gruplar Arası	79,513	55	1,446		
	Toplam	97,959	73			
Yemek	Gruplar İçi	20,209	18	1,123	,808	,683
	Gruplar Arası	76,439	55	1,390		
	Toplam	96,649	73			
Sağlık	Gruplar İçi	17,920	18	,996	,898	,583
	Gruplar Arası	60,958	55	1,108		
	Toplam	78,878	73			
Güvenlik	Gruplar İçi	12,032	18	,668	,790	,702
	Gruplar Arası	46,509	55	,846		
	Toplam	58,541	73			
Pazarlama	Gruplar İçi	12,163	18	,676	,638	,854
	Gruplar Arası	58,283	55	1,060		
	Toplam	70,446	73			
Sosyal aktivite	Gruplar İçi	22,910	18	1,273	,929	,550
	Gruplar Arası	75,374	55	1,370		
	Toplam	98,284	73			
Görevlilerin davranışları	Gruplar İçi	11,146	18	,619	,435	,973
	Gruplar Arası	78,368	55	1,425		
	Toplam	89,514	73			
Seyirci	Gruplar İçi	29,626	18	1,646	1,056	,418
	Gruplar Arası	85,725	55	1,559		
	Toplam	115,351	73			
Tanıtım	Gruplar İçi	22,738	18	1,263	,763	,732
	Gruplar Arası	91,113	55	1,657		
	Toplam	113,851	73			

Organizasyon Başarısı: Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası Örneği

Birimler	Gruplar İçi	14,284	18	,794	,791	,701
	Gruplar Arası	55,176	55	1,003		
	Toplam	69,459	73			
Yetkililer	Gruplar İçi	11,039	18	,613	,403	,982
	Gruplar Arası	83,677	55	1,521		
	Toplam	94,716	73			
Çalışanlar	Gruplar İçi	26,449	18	1,469	1,164	,321
	Gruplar Arası	69,402	55	1,262		
	Toplam	95,851	73			
Genel basari	Gruplar İçi	14,086	18	,783	,863	,622
	Gruplar Arası	49,860	55	,907		
	Toplam	63,946	73			
Memnuniyet	Gruplar İçi	12,828	18	,713	,688	,808
	Gruplar Arası	56,956	55	1,036		
	Toplam	69,784	73			

Yapılan analiz sonuçlarına göre araştırmaya katılan gönüllülerin yaşları ile organizasyonun değerlendirme anketi maddeleri arasında anlamlı farkın olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya katılan gönüllüler ve cinsiyet değişkenine ilişkin t testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Tarih	Bay	35	3,5429	1,31379	1,695	,094
	Bayan	39	3,0256	1,30761		
Düzenlenen şehir	Bay	35	4,1714	,89066	1,735	,705
	Bayan	39	4,2564	1,01872		
Stat	Bay	35	4,1714	,70651	,089	,756
	Bayan	39	4,2308	,90209		
Ulaşım	Bay	35	3,9714	,95442	,592	,990
	Bayan	39	3,9744	1,01274		
Konaklama	Bay	35	4,2000	,99410	,542	,589
	Bayan	39	4,0769	,95655		
Kıyafet	Bay	35	3,2000	1,18322	-,855	,396
	Bayan	39	3,4359	1,18754		
Çalışma durumu	Bay	35	3,8286	1,15008	,219	,828
	Bayan	39	3,7692	1,18013		
Yemek	Bay	35	3,8000	1,32399	-,457	,649
	Bayan	39	3,9231	,98367		
Sağlık	Bay	35	3,9429	1,10992	-,129	,897
	Bayan	39	3,9744	,98641		

Güvenlik	Bay	35	4,2286	1,00252	,112	,911
	Bayan	39	4,2051	,80064		
Pazarlama	Bay	35	3,4857	1,06747	-,341	,734
	Bayan	39	3,5641	,91176		
Sosyal aktivite	Bay	35	3,6286	1,19030	,521	,605
	Bayan	39	3,4872	1,14413		
Görevlilerin davranışları	Bay	35	4,0286	1,04278	,805	,421
	Bayan	39	3,8205	1,16691		
Seyirci	Bay	35	3,0286	1,31699	1,422	,159
	Bayan	39	2,6154	1,18356		
Tanıtım	Bay	35	2,6000	1,28795	-,579	,564
	Bayan	39	2,7692	1,22392		
Birimler	Bay	35	3,8857	,83213	1,543	,127
	Bayan	39	3,5385	1,07229		
Yetkililer	Bay	35	4,1143	,96319	2,124	,037*
	Bayan	39	3,5641	1,23106		
Çalışanlar	Bay	35	3,8000	1,02326	,786	,434
	Bayan	39	3,5897	1,25064		
Genel başarı	Bay	35	4,0000	1,02899	-,234	,816
	Bayan	39	4,0513	,85682		
Memnuniyet	Bay	35	4,0286	1,01419	-,211	,833
	Bayan	39	4,0769	,95655		

*p<0.05

Yapılan analiz sonuçlarına göre araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetleri ile organizasyonu başarılı bulma puanları arasında “yetkililer” maddesinde anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($t=2,124$, $p<0.05$). Buna göre bayanların organizasyondaki yöneticileri başarılı bulma puanlarının ($X=4,1143$) erkeklerden ($X=3,5641$) anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya katılan gönüllüler ve eğitim durumları değişkenine ilişkin t testi sonuçları

	Eğitim Durumu	N	X	SS	t	p
Tarih	Lise	12	2,3333	1,55700	-2,793	,007*
	Üniversite	62	3,4516	1,21030		
Düzenlenen şehir	Lise	12	3,6667	1,23091	-2,237	,028*
	Üniversite	62	4,3226	,86412		
Stat	Lise	12	3,8333	,93744	-1,749	,085
	Üniversite	62	4,2742	,77183		
Ulaşım	Lise	12	4,0000	1,12815	,104	,918
	Üniversite	62	3,9677	,95759		
Konaklama	Lise	12	3,6667	1,43548	-1,859	,067
	Üniversite	62	4,2258	,83802		
Kıyafet	Lise	12	3,6667	1,07309	1,096	,277

Organizasyon Başarısı: Liseler Dünya Hentbol Şampiyonası Örneği

	Üniversite	62	3,2581	1,20021		
Çalışma durumu	Lise	12	3,0833	1,50504	-2,408	,019*
	Üniversite	62	3,9355	1,03814		
Yemek	Lise	12	4,0833	1,16450	,716	,476
	Üniversite	62	3,8226	1,15268		
Sağlık	Lise	12	4,1667	,57735	,752	,454
	Üniversite	62	3,9194	1,10585		
Güvenlik	Lise	12	4,1667	1,02986	-,208	,836
	Üniversite	62	4,2258	,87627		
Pazarlama	Lise	12	3,2500	1,28806	-1,068	,289
	Üniversite	62	3,5806	,91523		
Sosyal aktivite	Lise	12	3,7500	,96531	,636	,526
	Üniversite	62	3,5161	1,19756		
Görevlilerin davranışları	Lise	12	3,7500	1,28806	-,575	,567
	Üniversite	62	3,9516	1,07775		
Seyirci	Lise	12	2,5833	,99620	-,682	,497
	Üniversite	62	2,8548	1,30380		
Tanıtım	Lise	12	3,1667	1,26730	1,458	,149
	Üniversite	62	2,5968	1,23421		
Birimler	Lise	12	4,0000	1,04447	1,156	,251
	Üniversite	62	3,6452	,95979		
Yetkililer	Lise	12	4,1667	1,02986	1,140	,258
	Üniversite	62	3,7581	1,15497		
Çalışanlar	Lise	12	4,0000	1,20605	,985	,308
	Üniversite	62	3,6290	1,13418		
Genel başarı	Lise	12	4,0000	,85280	-,109	,914
	Üniversite	62	4,0323	,95759		
Memnuniyet	Lise	12	4,0000	,95346	-,208	,836
	Üniversite					

*p<0.05

Yapılan analiz sonuçlarına göre araştırmaya katılan gönüllülerin eğitim durumlarıyla organizasyon değerlendirme anketinin tarih ($t=-2,793$, $p<0.05$), düzenlenen şehir ($t=-2,237$, $p<0.05$) ve çalışma durumu ($t=-2,408$, $p<0.05$) maddeleri arasında anlamlı farkın olduğu belirlenmiştir.

Buna göre organizasyonun düzenlendiği tarih konusunda üniversite mezunu bireylerin organizasyonu başarılı bulma puanlarının ($X=3,4516$) lise mezunu bireylerin puanlarından ($X=2,3333$) anlamı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında organizasyonun düzenlendiği şehir konusunda üniversite mezunu bireylerin organizasyonun şehrini uygun bulma puanlarının ($X=4,3226$) lise mezunu bireylerin puanlarından ($X=3,6667$) anlamı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir. Son olarak üniversite mezunu bireylerin organizasyonun çalışanlarını başarılı bulma

puanlarının ($X=3,9355$) lise mezunu bireylerin puanlarından ($X=3,0833$) anlamı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırma 2014 yılında Türkiye’de düzenlenen Liseler Dünya Hentbol Şampiyonasının organizasyon değerlendirmesini yapmak ve başarısını ölçmeyi amaçlamaktadır.

Anketten alınan puanların yüksekliği organizasyonun başarılı olduğuna işaret etmektedir.

Araştırmada ulaşılan bulgulara göre katılımcıların cinsiyetleri açısından bakıldığında “kadınların yetkililerin başarı düzeylerini erkeklerden daha fazla buldukları” belirlenmiştir. Bunu yanında katılımcıların eğitim durumlarıyla organizasyonun farklı boyutları arasında da anlamlı ilişkilerin olduğu görülmektedir. Buna göre üniversite mezunu olan bireylerin organizasyonun tarihine, yapıldığı şehre ve başarılı sonuçlanma düzeyine ilişkin görüşlerinin lise mezunu bireylere göre daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun oluşmasında eğitim düzeyinin etkisinin olduğu ya da üniversite mezunu olanların organizasyon tecrübelerinin daha fazla olmasının etkili olduğu söylenebilir.

Türkiye’de geçmişte yapılan organizasyonlar incelendiğinde, organizasyonların değerlendirme kriterleri arasında benzer başlıklar olduğu belirlenmiştir (Güçer ve Silik, 2013; Güneş ve Koşan, 2009; Güzel, 2007). Bu durum araştırma sonuçlarının geçerliliği açısından önemlidir. Özellikle alan yazında gönüllülerin yer aldığı birçok uluslararası organizasyon olduğu görülmektedir. Bu anlamda gönüllülerin spor organizasyonlarına yaptıkları katkı tıpkı bu araştırmada da görüldüğü üzere önemlidir. Geçmişte yapılan spor organizasyonları ve bunların ülkelere etkisine yönelik araştırmalara bakıldığında örneğin Güneş ve Koşan (2009) Türkiye’de 2011 yılında düzenlenen Üniversiyat kış oyunlarını ve bu süreçte gönüllülerin durumlarını değerlendiren bir araştırma gerçekleştirmişleridir. Burada gönüllülerin yaşları, cinsiyetleri ve organizasyon süresince çalışmaya ne kadar ilgi duydukları araştırılmıştır. Güçlü (2001) büyük spor organizasyonlarının gelişmekte olan ülkelere bazı yansımaları olacağından ve turizm gibi gelir kapılarına dönüşeceğiinden bahsetmiştir. Yine Öztürk ve Yazıcıoğlu (2002) benzer şekilde spor organizasyonlarının bir turizm faaliyeti olarak gelişmekte olan ülkeler için fırsat olduğuna dikkat çekmektedir. Karaca (2012) Son yıllarda Türkiye’de düzenlenen büyük ölçekli organizasyonların sayısında önemli bir artış olduğunu ve bunların kentlere ve ekonomilere yaptığı katkılardan bahsetmiştir. Bu ve benzeri çalışmalar büyük spor organizasyonlarının kentlere ve ülkelere olan önemli katkılarını görmek açısından değerli görülmektedir.

Sonuç olarak spor organizasyonları son yıllarda spor turizmi olarak da algılanmaya başlayan bir hareket haline dönüşmeye başlamaktadır. Bu organizasyonlar sayesinde dünya genelinde insanlar gezmeye görmeye ve yeni şeyler öğrenmeye başlamaktadırlar. Bu anlamda gelişmekte olan ülkelerde gelecekte daha çok spor organizasyonunun yapılacağını öngörmek zor değildir. Bu bağlamda gönüllülerin eğitilmesi ve hazır hale getirilmesi daha da önem kazanmaktadır. Bu bağlamda hazırlanacak programlar ve eğitim verecek insanların yetiştirilmesi önemli görülmektedir.

Bu araştırmanın bazı sınırlıkları vardır. Öncelikle gönüllülerin kendilerine doldurulan anketi samimi bir şekilde cevapladıkları düşünülmektedir. Araştırma organizasyon kapsamında ulaşılabilen gönüllülerle sınırlıdır. Gönüllülerin organizasyonu değerlendirme süreçleri organizasyon boyunca yaşadıkları deneyimler ve gözlemledikleri unsurlarla sınırlıdır.

Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle bazı öneriler geliştirilmiştir. Öncelikle bundan sonra yapılacak spor organizasyonlarında gönüllülerin istek ve beklentileri daha fazla dikkate alınmalıdır. Gönüllülerin organizasyona karşı aidiyet duyguları çeşitli ödül ve pekiştiricilerle desteklenmelidir. Gönüllülerden en fazla verim alınabilmesinin yollarından birisi de planlı çalışmadır. Bu anlamda gönüllülerin günlük ve haftalık işlerini doğru bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlamak için düzenli toplantılar gerçekleştirilmelidir. Organizasyonun sorunsuz işleyişi için önemli olan şeylerden birisi de gönüllülerin yetenek ve becerilerine uygun şekilde görevlendirilmesidir. Bu anlamda organizasyon öncesinde yapılan gönüllü seçimi mülakatlarında doğru bir sınıflama ve seçim süreci işletilmelidir.

Organizasyonların başarısı için gönüllü faaliyetleri önemlidir. Gönüllülerin organizasyon başarısı üzerine olan etkisi ile ilgili araştırmalar yapılabilir. Ayrıca organizasyon başarısının müşteri memnuniyeti anketleri ile seyircilere de uygulanacak anketler ile ölçülmesi diğer bir çalışma konusu olabilir.

Kaynakça

- Basım H., N., ve Argan M., (2009). Spor Yönetimi, Detay Yayıncılık, Ankara
- Birleşmiş Milletler- BM (2015). Gönüllüler Günü. http://www.un.org/tr/v3/search/index.php?search_path=&string=g%C3%B6n%C3%BCll%C3%BCl&match=al (Erişim Tarihi: 02.02.2015).
- Ekmekçi R., (2010). Five Years after Universiade 2005 Izmir Games: Tangible and Intangible Benefits of the Games for the City of Izmir and Turkey, *Journal of Physical Education and Sport*, 2011, 11(4), p:414-419
- Feltz, D. A., Hepler, T. J., Roman, N., & Paiement, C. (2009). Coaching efficacy and volunteer youth sport coaches. *Sport psychologist*, 23(1), 24.
- Güçer, E. ve Silik, E.C. (2013). Uluslar Arası Spor Organizasyonlarının Etkileri: 2013 Mersin 17. Akdeniz Oyunlarına Yönelik Uygulamalar, *International Journal of Science Culture and Sport*, 1, 148- 170.
- Güçlü, M. (2001). Olimpiyat Oyunları ve Spor Sponsorluğu. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergi, 21, Say 3, 223-239.
- Güngör, N. (2014). Spor Organizasyonlarındaki Gönüllülük Kavramı ve Türkiye'deki Yansımaları. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Karaca, S. (2012). Türkiye'deki Büyük Ölçekli Spor Organizasyonlarının Kentin Kültürel Gelişimine Etkileri: Trabzon ve Erzurum Örnekleri. ODA: 17.Akdeniz Oyunları. Biltur Basım Yayın ve Hizmet A.Ş: Mersin.
- Koşan, A. ve Güneş, E. (2009). Gönüllülük ve Erzurum 2011 Üniversitelerarası Kış Oyunları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2009 13 (2): 1-18
- Lindenberg, M. (1999), Declining State Capacity, Voluntarism and the Globalization of the Not-for-Profit Sector, *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, vol. 28, no. 4, Supplement 1999. ss. 147-167.
- Öztürk, Y. ve Yazıcıoğlu, İ. (2002). Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Alternatif Turizm Faaliyetleri Üzerine Teorik Bir Çalışma. Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Fakültesi Dergisi, 1, 1-14.
- Yaman, Y. (2013). Gönüllülük Psikolojisi ve Gönüllü Yönetimi, *Sivil Toplum Dergisi*, 1 (2), 46-47.

Yurttagüler, L. ve Akyüz, A. (2006). Gönüllülerle İşbirliği. İstanbul Üniversitesi Yayınları: İstanbul.

Wiersma, L. D., & Sherman, C. P. (2005). Volunteer youth sport coaches' perspectives of coaching education/certification and parental codes of conduct. *Research quarterly for exercise and sport*, 76(3)

